

रोलः Green ginger.

रोलम्बवः A bee; महानेवालम्बो हरिनयनरोलम्बवरयोः Lakṣmī-lahari 19; तस्या रोलम्बावली केशजालम् Dk.; Bv. 1. 118.

रोषः [रुद्ध-घञ्] Anger, wrath, rage; रोषोऽपि निर्मलधियां रमणीय एव Bv. 1. 71, 44. -Comp. -आश्वेषः an angry expression of dissent.

रोषण a. (-णी f.) [रुद्ध-युक्] Angry, irascible, wrathful, passionate. -णः 1 A touchstone. -2 Quicksilver. -3 A desert soil containing salt.

रोषणता Anger, wrath; भर्तुर्विप्रकृतापि रोषणतया मा स्म प्रतीपं गमः S. 4. 18.

रोषित a. Enraged, irritated, provoked.

रोह a. [रुद्ध-अच्] 1 Growing, springing up. -2 Rising, ascending. -3 Riding on; as in अथरोहः 'a rider'. -हः 1 Rising, height, altitude. -2 The raising of anything (as of a number from a smaller to a higher denomination). -3 Growth, development (fig.). -4 Bud, blossom, shoot; बीजं चैकं रोहसहस्रमेति Mb. 12. 120. 38. -5 The generating cause; क्षिते रोहः प्रवहः शश्वरेव Mb. 13. 76. 10. -6 A rider; बाणक्षितारोहशून्यासनानाम् Si. 18. 56. -Comp. -पूर्वं a. having the accents ascending.

रोहणः [रुद्ध-ल्युट् Uṇ. 2. 74] N. of a mountain in Ceylon; मणिप्रोहण विवृद्धय रोहणः N. 12. 90; जनश्व बाक्षुधा-सूतिर्मणिसूतिश्च रोहणः B. R. 10. 49. -णम् 1 The act of mounting, riding, ascending. -2 Growing over, healing. -3 Proceeding or arising from; consisting of. -4 Semen virile. -Comp. -गिरिः, -नगेन्द्रः The Rohana mountain; रोहणगिरिः सकलगुणरत्नसमूहस्य Vas. -दुमः: the sandal tree.

रोहन्तः [रुहे: श्च Uṇ. 3. 127] A tree in general. -न्ती A creeper.

रोहिः [रुद्ध-इन् Uṇ. 4. 130] 1 A kind of deer. -2 A religious man. -3 A tree. -4 A seed.

रोहिण a. Born under the asterism Rohini. -णः 1 N. of Visnu. -2 N. of several plants:—वट, रोहितक, भूतुण; नगराद्विहरितिमहतो रोहिणदुमस्य Dk. 2. 1. -णम् N. of the 9th muhūrta (in which श्राद्धs are performed).

रोहिणिः = रोहिणी q. v.

रोहिणिका 1 A woman with a red face. -2 Inflammation of the throat.

रोहिणी 1 A red cow. -2 A cow in general; वर्धिण्याधाराधनि रोहिणीः पयः Si. 12. 40. -3 N. of the fourth lunar mansion (containing five stars) figured by a cart; she was one of the several daughters of Daksha and is regarded as the most favourite consort of the moon; उपरागान्ते शशिनः समुपगता रोहिणी योगम् S. 7. 22.

-4 N. of a wife of Vasudeva and mother of Balarāma. -5 A young girl in whom menstruation has just commenced; नवर्षा च रोहिणी. -6 Lightning. -7 Inflammation of the throat. -8 A kind of steel. -9 A particular श्रुति or मूर्च्छना (in music). -Comp. -अष्टमी the eighth day in the month of Bhādrapada (when the moon is in conjunction with Rohini). -तनयः Balarāma. -पतिः, -प्रियः, -चल्लभः the moon. -योगः the conjunction of the moon with the Nakṣatra रोहिणी. -रमणः 1 a bull. -2 the moon. -शकटः the constellation Rohini figured by a cart; रोहिणीशकटमर्कनन्दनश्चद्विनृति रुधिरोऽथवा शशी Pt. 1. 23 (= Bri. S. 47. 14). -सुतः, -भवः Mercury.

रोहित् m. [रुद्ध-इति: Uṇ. 1. 94] 1 The sun. -2 A kind of fish. -f. Ved. 1 A red mare. -2 A doe, a deer; रोहिद्भूता सोऽन्वधावदक्षरूपी हतत्रपः Bhāg. 3. 31. 36.

रोहित a. (-रोहिता or -रोहिणी f.) [रुहे: इतन्, रश्व लोका Uṇ. 3. 95] Red, red-coloured; विद्मेसुभूपयोधरे रोहिति रोहितश्रीः N. 7. 76. -तः 1 Red colour. -2 A fox. -3 A kind of deer. -4 A red horse. -5 N. of Harischandra's son. -6 A kind of fish; पाठीनरोहितावायौ नियुक्तौ हव्यकव्ययोः Ms. 5. 16. -तम् 1 Blood. -2 Saffron. -3 A straight rain-bow; विद्युतोऽशनिमेघांश्च रोहितेन्द्रधनुर्णिष्ठ च Ms. 1. 38. -Comp. -अश्वः fire; लोकं बिलोलर्चिषि रोहिताश्चे Ki. 16. 54.

रोहिन् a. (-णी f.) 1 Rising, growing. -2 Long, tall. -m. N. of several trees:—रोहितक, वट, अश्वथ.

रोहिषः 1 A kind of fish. -2 A kind of deer. -3 A kind of fragrant grass.

रौक्म a. (-क्मी f.) Golden; रस्मीन् हयानां जयाह रौक्मै रथशतैर्वृतः Bhāg. 10. 1. 30.

रौक्मिणेयः N. of Pradyumna, son of Rukmini; नान्यं हि प्रतियोद्धारं रौक्मिणेयादते प्रभो Mb. 7. 111. 22.

रौक्ष्यम् 1 Hardness, dryness, aridity. -2 Roughness, harshness, cruelty; प्रतिषेधरौक्ष्यम् R. 5. 58; निर्देश 14. 58. -3 Poverty; अकलकक्ष्य विप्रस्य रौक्ष्यात् करकृतात्मनः Mb. 13. 28. 53.

रौचनिक a. (-की f.) Yellowish; बृहतिकामिव रौचनिकं रुचम् Ki. 5. 45. -कम् The tartar of the teeth.

रौच्यः 1 A staff of Bilva wood. -2 An ascetic with a Bilva staff.

रौद्र (द्र) 1 P. (रौट-द्र-ति) To despise.

रौद्र a. (-द्रा-द्री f.) [रुद्ध-अण्] 1 'Rudra-like', violent, irascible, wrathful. -2 Fierce, savage, terrible, wild. -3 Addressed to Rudra (as a hymn). -4 Bringing misfortune, calamitous. -5 Relating to Rudra; रौद्रं त्रति समास्थाय नियतो नियतेन्द्रियः Rām. 7. 13. 21. -द्रः 1 A worshipper of Rudra. -2 Heat, ardour, warmth, passion, wrath. -3 The sentiment of wrath or furiousness; रौद्रः